

Svenska med didaktisk inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, I Swedish for Teachers Working in Grades 4 to 6, I

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: C46S20

Revision: 3.1

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2019-11-21

Gäller från: VT 2020

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Svenska (G1N), Svenskämnets didaktik (G1N)

Utbildningsområde: Undervisning 63%, Verksamhetsförlagd utbildning 37%

Ämnesgrupp: Svenska/Nordiska Språk

Förkunskapskrav: Godkänt resultat om 7 hp från kursen Utbildningsvetenskaplig kärna I för förskollärare, grundlärare och ämneslärare samt godkänt resultat från tidigare terminers VFU inom ramen för Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen har två parallella fokus. Dels ska studenten genom fördjupade ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska studier öka sin beredskap att undervisa i svenska. Dels ska studenten utveckla sin förmåga att skapa stimulerande lärandemiljöer för elever med fokus på målpuppfyllelse. En inkluderande undervisning och användningen av estetiska uttrycksformer i lärandesammanhang betonas. Verksamhetsförlagd utbildning ger studenten möjlighet att utvecklas i yrkesrollen och tillämpa ett reflekterande förhållningssätt.

Svenskundervisningen studeras utifrån genusperspektiv samt historiskt och flerspråkigt perspektiv. I kursen fokuseras aktuell forskning gällande teorier kring läs- och skrivutveckling, och hur insatser kan göras för elever med läs- och skrivsvårigheter. Det svenska språksystemet studeras utifrån ett funktionellt perspektiv, och barnlitteraturens betydelse för språkutvecklingen behandlas. Användandet av digitala redskap och multimodala erfarenheter belyses som en viktig utgångspunkt för att skapa kreativa och utmanande språkliga miljöer för alla elever.

Kursen ger en introduktion till litteraturvetenskapliga begrepp för analys av skönlitteratur och till litteraturdidaktiska metoder för arbete med skönlitteratur i skolan. Vidare studeras texttyper och genrepedagogiska modeller. Vikt läggs även vid studentens egen skrivprocess och muntliga framställning inbegripet responsarbete. De nordiska språkens uppbyggnad samt de nationella minoritetsspråkens ställning lyfts också i kursen.

Mål

Studenten skall efter kursen kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse

1.1 redogöra för innehållet i de nationella styrdokumenterna som är relevant för svenskämnet i årskurs 4-6 och för hur synen på svenskämnet har förändrats över tid

1.2 beskriva kunskapsinnehåll samt kravnivåer gällande de nationella proven i svenska samt didaktiskt reflektera över dessa

1.3 visa kunskaper om de nordiska språkens uppbyggnad samt redogöra för de nationella minoritetsspråken och deras ställning i samhället

1.4 visa grundläggande kunskaper om läs- och skrivinlärning samt läs- och skrivsvårigheter och synliggöra vikten av att välja stöd och förebyggande åtgärder utifrån varje elevs behov

1.5 redogöra för hur det svenska språket är uppbyggt och fungerar, såväl fonologiskt, morfologiskt, semantiskt som pragmatiskt

1.6 redogöra för hur olika genrer och texttyper kan utnyttjas för främjande av alla elevers läs- och skrivutveckling utifrån didaktisk forskning samt exemplifiera hur sådan undervisning kan planeras

1.7 beskriva olika möjligheter att tillvarata elevers erfarenhet i undervisningen samt exemplifiera hur digitala redskap, estetiska uttrycksformer och ämnesöverskridande arbetssätt kan användas för att stimulera och utveckla elevers läs- och skrivutveckling

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 producera texter inom olika genrer och texttyper, analysera andras text till innehåll och form, ge respons, samt bearbeta text
- 2.2 använda en grundläggande litteraturvetenskaplig terminologi vid analys och samtal kring skönlitterära texter samt utifrån ett historiskt, lingvistiskt, estetiskt, ideologiskt och interkulturellt perspektiv kritiskt reflektera över hur text producerar mening
- 2.3 i samråd med VFU-lärare och med stöd i didaktisk forskning samt utifrån relevanta styrdokument, formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning i svenska med fokus på måluppfyllelse för alla elever
- 2.4 planera och genomföra intervjuer gällande barns läs- och skrivutveckling samt analysera och utvärdera denna utveckling utifrån forskningsbaserade bedömningsverktyg med fokus på progression och utveckling
- 2.5 använda digitala redskap i undervisningen
- 2.6 i mötet med elever och kollegor använda ämneskunskaper och ämnesdidaktiska begrepp i ett relevant yrkesspråk

3. Värderingssätt och förhållningssätt

- 3.1 problematisera dagens mångkulturella skola utifrån perspektiven kön, genus, klass och etnicitet samt synliggöra möjligheter att möta elever inom ramarna för en inkluderande undervisning

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av:

- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- studiegruppsarbeten
- verksamhetsförlagd utbildning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(TE01) Språkkunskap

Det svenska språksystemet, enskild skriftlig salstentamen

Lärandemål: 1.1, 1.3 och 1.5

Högskolepoäng: 3,5

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE02) Specialpedagogiskt perspektiv

Läsning och skrivning från ett specialpedagogiskt perspektiv, seminarium

Lärandemål: 3.1 och 1.4

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ01) Texttolkning

Workshop

Lärandemål: 2.2

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(IN01) Tematiskt arbete

Skriftlig gruppinlämning, muntlig grupppresentation

Lärandemål 1.7, 2.5, 3.1

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ02) Ljud- och musiksaga

Workshop och inlämning

Lärandemål: 1.7

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(IN02) Att skriva berättande text

Enskild skriftlig inlämning

Lärandemål: 2.1

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN03) VFU-uppgift Didaktisk planering

Enskild skriftlig inlämning

Lärandemål: 1.6, 2.3, 2.5 och 2.6

Högskolepoäng: 2,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN04) VFU-uppgift Bedömning av elevers läsutveckling

Enskild skriftlig inlämning

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.3, 2.4 och 2.6

Högskolepoäng: 2,5

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN05) VFU-uppgift Videorespons av elevtexter

Workshop och enskild skriftlig inlämning

Lärandemål: 2.1, 2.5 och 2.6

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(IN06) Studiegruppsarbete

Skriftliga gruppinlämningar

Lärandemål: 1.3, 1.4, 2.1, 2.2

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ03) VFU

Verksamhetsförlagd utbildning med närvaro och omdöme

Lärandemål: 2.3, 2.4, 2.5 och 2.6

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Den sammanhängande VFU-perioden är en examination där 100 % närvaro gäller. Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systemiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevs säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagd utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagd utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts. Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§). Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteratur är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna (2015). *Från fabler till manga 1: litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. 1. uppl. Malmö: Gleerups, kap. 1, 2, 8 (71 s)

Einarsson, Jan (2009). *Språksociologi*. 2., [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur, kap. 1, 2, 4, 5 (94 s)

Eriksson, Jessica, Grönvall Fransson, Camilla, & Johansson, Annelie K (2017). *Kreativ grammatikundervisning – från förskoleklass till åk 6*. 2. uppl. Gustavsberg: Columbus förlag, s. 5-210 (206 s)

Jacobson, Christer (2006). Hur kan vi se på läs- och skrivsvårigheter? *Dyslexi: aktuellt om läs- och skrivsvårigheter*, (4)
Tillgänglig: http://www.dyslexiforeningen.se/egnafiler/jacobson_hemsidan.pdf (7 s)

Johansson, Britt & Sandell Ring, Anniqa (2012). *Låt språket bära: genrepedagogik i praktiken*. 3. uppl. Kap. 1-5. Stockholm: Hallgren & Fallgren (94 s)

Kommentarmaterial till kursplanen i svenska. (2011). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig:
www.skolverket.se/publikationer?id=2567 (31 s)

Lundberg, Ingvar (2010). *Läsningens psykologi och pedagogik*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur (189 s)

Lundin, Katarina (2019). *Språkets byggstenar. Grammatik och textarbete för lärarstudier F-6*. Lund: Studentlitteratur, (utdrag, ca 20 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket (utdrag, ca 20 s)

Lökensgard Hoel, Torlaug (2001). *Skriva och samtala Lärande genom responsgrupper*. Lund: Studentlitteratur (278 s)

Modell för utredning av läs- och skrivsvårigheter (2012). Stockholm: Svenska dyslexiföreningen.
Tillgänglig: http://www.dyslexiforeningen.se/egnafiler/utredningsmodell_2012.pdf (12 s)

Nya språket lyfter!: bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1-6. Rev. uppl. (2012).
Stockholm: Skolverket
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2474> (111 s)

Wolf, Lars (2002). *Läsaren som textskapare [Elektronisk resurs]*. Lund: Studentlitteratur (202 s)

Ytterligare litteratur tillkommer enligt lärarens anvisningar (ca 100 s)

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 hp.